

24

Na temelju poglavlja IV, odjeljak B, članka 7a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O
VANJSKOTRGOVINSKOM POSLOVANJU

Proglašava se Zakon o vanjskotrgovinskom poslovanju koji je donijela Ustavotvorna skupština Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici od 16. siječnja 1995. godine.

Broj 01-303/95
3. veljače 1995. godine
Sarajevo

Predsjednik
Krešimir Zubak, s. r.

ZAKON
O VANJSKOTRGOVINSKOM POSLOVANJU

I - OSNOVNE ODREDBE**Član 1.**

Ovim zakonom uređuje se vanjskotrgovinsko poslovanje koje obuhvaća vanjskotrgovinski promet i obavljanje privrednih djelatnosti u inozemstvu.

Vanjskotrgovinski promet je promet robe i usluga između pravnih lica sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federaciji), odnosno u Republici Bosni i Hercegovini i lica sa sjedištem u inozemstvu koji se vrši na osnovu ugovora zaključenih u skladu sa federalnim propisima i međunarodnim ugovorima.

Vanjskotrgovinski promet, pored izvoza i uvoza robe i usluga, obuhvaća i privremeni izvoz i uvoz, posebne oblike vanjskotrgovinskog prometa predviđene ovim zakonom, pribavljanje i ustupanje intelektualne svojine i pružanje usluga u inozemstvu od strane domaćih pravnih lica.

Pod obavljanjem privrednih djelatnosti u inozemstvu, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se obavljanje proizvodnih, trgovinskih, uslu nih, naučnoistra ivačkih i istra ivačko-razvojnih djelatnosti, bankarskih i drugih finansijskih poslova i poslova osiguranja i reosiguranja, u skladu sa propisima zemlje u kojoj se te djelatnosti, odnosno poslovi obavljaju.

Privredne djelatnosti u inozemstvu obavljaju se preko preduzeća, predstavništava, poslovnih jedinica, poslovnica, banaka i drugih finansijskih organizacija, informativnih biroa banaka, osiguravajućih i reosiguravajućih organizacija i drugih oblika obavljanja privredne djelatnosti u inozemstvu, u skladu sa propisima zemlje u kojoj se te djelatnosti obavljaju, ulaganjem sredstava u strana preduzeća i povjeravanjem obavljanja privrednih poslova stranim licima.

Član 2.

Vanjskotrgovinski promet mogu vršiti preduzeća i druga pravna lica, osnovana u skladu sa zakonom o preduzećima, ako ispunjavaju uvjete propisane ovim zakonom.

Privredne djelatnosti iz člana 1. stav 4. ovog zakona mogu obavljati preduzeća i druga pravna lica, organizacije koje obavljaju društvenu djelatnost, banke i organizacije za osiguranje, ako ispunjavaju uvjete predviđene ovim zakonom.

Preduzeće i drugo pravno lice stiče pravo da obavlja vanjskotrgovinsko poslovanje danom upisa tog poslovanja u odgovarajući registar, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Član 3.

Na vanjskotrgovinsko poslovanje u oblasti naoružanja i vojne opreme primjenjuju se odredbe ovog zakona, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

II - UVJETI ZA VRŠENJE VANJSKOTRGOVINSKOG PROMETA**Član 4.**

Za vršenje vanjskotrgovinskog prometa preduzeće mora da ispunjava slijedeće uvjete:

1) da je općim aktom preduzeća utvrđeno da preduzeće obavlja vanjskotrgovinski promet kao jedinu djelatnost, ili da pored drugih privrednih djelatnosti, obavlja i vanjskotrgovinski promet;

2) da su općim aktom preduzeća utvrđeni poslovi i zadaci vanjskotrgovinskog prometa, odnosno zastupanje i predstavljanje preduzeća i zaključivanje ugovora o vanjskotrgovinskom prometu, kao i granice tih ovlaštenja,

3) da preduzeće općim aktom utvrđuje uslove koje moraju ispunjavati lica za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa.

Član 5.

Preduzeće može da zaključuje ugovore i da obavlja druge poslove prometa robe i usluga samo u okviru djelatnosti za koje je upisano u sudski registar.

Član 6.

Zahtjev za upis u sudski registar vanjskotrgovinskog prometa, podnosi se nadležnom sudu.

U sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa upisuje se preduzeće u okviru djelatnosti koju obavlja.

Član 7.

Sud, koji vodi registar iz člana 6. stav 1. ovog zakona, dužan je da primjerak rješenja o izvršenom upisu u sudski registar, odnosno rješenje o promjenama izvršenim u tom registru, u roku od 30 dana od dana izvršenog upisa, odnosno promjene u tom registru, dostavi federalnom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom koji vodi jedinstvenu evidenciju o preduzećima upisanim u sudski registar za vršenje vanjskotrgovinskog prometa.

Rješenje o izvršenom upisu u sudski registar, rješenje o promjenama u tom registru i rješenje o brisanju iz sudskog registra prava za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa objavljuju se u Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine na teret preduzeća čija se prava upisuju, odnosno brišu iz sudskog registra.

Član 8.

Preduzeće može bez upisa u sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa pružati usluge stranim licima u Federaciji u okviru djelatnosti koju obavlja u Federaciji, a u inozemstvu može pružati usluge montaže i opreme koju izvozi.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na preduzetnike.

Preduzeće registrirano za investicione radove u inozemstvu može bez upisa u sudski registar da:

1) izvozi i kupuje u inozemstvu opremu, reprodukcioni i drugi materijal i pribor koji su potrebni za investicione radove koje izvodi u inozemstvu i robu namijenjenu ličnoj potrošnji radnika u pogonima u inozemstvu;

2) uvozi robu u okviru odobrenog kompenzacionog posla u inozemstvu,

3) izvrši posao posredovanja u vanjskotrgovinskom prometu koji će federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom odobriti, ako se time povećava izvoz.

III - OBLICI IZVOZA I UVOZA**Član 9.**

Izvoz i uvoz robe su slobodni (LB).

Radi zaštite domaće proizvodnje i potrošnje, izvoz i uvoz robe može se regulirati određivanjem kontingenata (K).

Radi izvršavanja međunarodnih ugovora, reguliranja izvoza i uvoza naoružanja i vojne opreme, izvoza i uvoza historijskih i umjetničkih djela i pojedinih plemenitih metala, određena roba može se izvoziti na osnovu dozvole (D).

Uvoz rezervnih dijelova za održavanje uvezene opreme, odnosno dijelova uvezene opreme i za održavanje trajnih potrošnih dobara je slobodan.

Član 10.

Radi regionalnog usmjeravanja izvoza i uvoza ili provođenja mjera samoograničenja federalni organ uprave nadležan za ekonomske odnose sa inozemstvom može izvoz, odnosno uvoz uslovljavati izdavanjem prethodne saglasnosti čiji je cilj:

- 1) uspostavljanje platnobilansne ravnote e;
- 2) efikasna naplata dugova, odnosno potra ivanja iz odnosa sa inozemstvom,
- 3) uredno ispunjavanje međunarodnih ugovora.

Član 11.

Roba se mo e uvoziti, ili privremeno uvoziti samo ako odgovara standardima, atestima i tehničkim normativima i normama kvaliteta propisanim za stavljanje u promet, odnosno za upotrebu te robe na tr ištu Federacije.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada) će posebnim propisom utvrditi starosnu granicu za uvoz, odnosno unos motornih vozila u skladu sa ovim zakonom.

Roba za koju su obavezne zdravstvena, veterinarska ili fitopatološka kontrola ili kontrola kvaliteta ne mo e se uvoziti ili privremeno uvoziti ako ne ispunjava propisane uvjete.

Izuzetno od odredbe st. 1. i 2. ovog člana, roba se mo e privremeno uvoziti radi oplemenjivanja, ako se time ne ugro ava ivot i zdravlje ljudi i prirodna sredina.

Odredbe stava 1. ovog člana ne odnose se na robu koja se uvozi ili privremeno uvozi u slobodne zone.

Radi sprečavanja ugro avanja ivota i zdravlja ljudi i prirodne sredine, Vlada mo e zabraniti uvoz i tranzit određene robe preko teritorije Federacije, ili propisati uvjete pod kojima se takva roba mo e uvoziti, odnosno izvoziti.

Član 12.

Vlada, na prijedlog federalnog organa uprave nadle nog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, razvrstava robu na pojedine oblike izvoza i uvoza i određuje vrste robe čiji se izvoz i uvoz regionalno usmjeravaju.

Član 13.

Dozvole iz člana 9. stav 3. ovog zakona i saglasnosti iz čl. 10. i 58. stav 2. ovog zakona izdaje federalni organ uprave nadle an za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom ako federalnim propisom nije drukčije određeno.

Član 14.

Vlada, na prijedlog federalnog organa uprave nadle nog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, do 31. oktobra tekuće godine utvrđuje obim kontingenata za izvoz i uvoz robe, regionalnu strukturu uvoza i dinamiku izvoza i uvoza za narednu godinu. Pri utvrđivanju obima kontingenata uzimaju se u obzir kontingenti utvrđeni za robu koja se uvozi na kredit ili se uvozi, odnosno plaća du e od godinu dana, kao i posebni kontingenti za slobodne zone.

Federalni organ uprave nadle an za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, pri formiranju prijedloga iz stava 1. ovog člana, pribavit će mišljenje kantonalnih organa uprave nadle nih za poslove privrede.

Kontingente sporazumno raspoređuju preduzeća i preduzetnici u Privrednoj komori Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Privredna komora) u roku od 30 dana od dana donošenja propisa iz stava 1. ovog člana, i to: za izvoz-proizvođači, a za uvoz potrošači i utvrđuju dinamiku izvoza, odnosno uvoza i druga međusobna prava i obaveze. U raspodjeli kontingenata mogu učestvovati i vanjskotrgovinska preduzeća ako izvoze, odnosno uvoze u svoje ime i za svoj račun robu široke potrošnje ili uvoze robu za račun Federacije, kantona i općina i njihovih organa i organizacija.

Ako se u roku iz stava 3. ovog člana kontingenti ne raspodjele ili ne iskoriste, kontingente će, u narednom roku od 30 dana, raspodjeliti na pojedina preduzeća federalni organ uprave nadle an za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom. Protiv tog rješenja mo e se voditi upravni spor koji ne zadr ava njegovu izvršenje.

Privredna komora obavještava učesnike iz stava 3. ovog člana o mjestu i vremenu raspodjele kontingenata, najkasnije osam dana prije raspodjele.

Federalni organ uprave nadle an za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom donosi opći akt kojim se uređuje način učestvovanja privrednih subjekata u raspodjeli kontingenata. Prije donošenja ovog općeg akta pribavljaju se mišljenja kantonalnih organa uprave nadle nih za poslove privrede.

Izvrještaj o izvršenoj raspodjeli kontingenata, Privredna komora dostavlja bankama ovlašćenim za poslove sa inozemstvom koje vode evidenciju o korišćenju kontingenata i federalnom organu uprave nadle nom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom. Preduzeće bira banku kod koje će se evidentirati korišćenje kontingenata i o tome obavještava Privrednu komoru.

Pri raspodjeli kontingenata u Privrednoj komori osigurat će se najmanje 10% za naknadnu raspodjelu i to: za novu proizvodnju čije se potrebe nisu mogle predvidjeti pri raspodjeli kontingenata, za otkup sajamskih eksponata izlo enih na međunarodnim sajamskim priredbama koje se odr avaju u Federaciji.

Član 15.

Kontingentima se određuje obim izvoza, odnosno uvoza pojedine robe po količini ili po vrijednosti, po pravilu, za period od godinu dana. Ako se roba izvozi, odnosno uvozi na kredit ili se izvozi, odnosno uvozi du e od godinu dana, kontingent se utvrđuje za period korišćenja kredita, odnosno za period izvoza, odnosno uvoza odnosno robe.

Član 16.

Federalni organ uprave nadle an za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom mo e utvrditi kontingent iznad utvrđenog kontingenta iz člana 14. ovog zakona i to: za uvoz robe radi zamjene robe koja je uništena djelovanjem više sile ili elementarnih nepogoda; za uvoz robe na osnovu odobrenog kredita Međunarodne banke za obnovu i razvoj i drugih međunarodnih finansijskih organizacija i provedene međunarodne licitacije za uvoz sirovina i reprodukcionog materijala radi proizvodnje za izvoz, uz preuzimanje obaveze izvoza najmanje u iznosu 50% većem od vrijednosti uvoza u roku predviđenom odobrenjem i za izvoz robe ako se time ne stvaraju poremećaji u snabdjevenosti domaćeg tr išta.

Prije donošenja odluke o kontingentu iz stava 1. ovog člana, federalni organ uprave nadle an za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom pribavit će mišljenje kantonalnih organa uprave nadle nih za poslove privrede.

Uvoz aviona i brodova radi zamjene uvezenih aviona i brodova uništenih djelovanjem više sile ili u saobraćajnom udesu koji se nabavljaju po osnovu reosiguranja, jeste slobodan.

Član 17.

Uvoz sigurnosnih sredstava, rezervnih dijelova i usluga za potrebe organa uprave nadle nih za unutrašnje poslove i izvoz ove robe vrši se na osnovu dozvole koju izdaje federalni organ uprave nadle an za unutrašnje poslove i na taj uvoz ne primjenjuju se odredbe ovog zakona o oblicima uvoza. Federalni organ uprave nadle an za unutrašnje poslove obavještavat će Vladu o izvršenom izvozu i uvozu u tekućoj godini.

Uvoz reprodukcionog materijala koji je namijenjen za proizvodnju sigurnosnih sredstava iz stava 1. ovog člana vrši se na osnovu rješenja o razvrstavanju na oblike uvoza koje izdaje federalni organ uprave nadle an za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Član 18.

Federalni organ uprave nadle an za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom na osnovu podataka carinarnica prati ostvarivanje platnog bilansa Federacije po oblicima izvoza i uvoza robe, a za robe čiji je uvoz slobodan, po pojedinim vrstama, odnosno grupama robe.

Član 19.

Izvoz, odnosno uvoz izvršen je kad je roba ocarinjena i kad je prešla carinsku liniju, odnosno kad je usluga izvršena. Kao dan izvoza, odnosno uvoza robe smatra se dan kad je izvršeno carinjenje robe.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, federalni organ uprave nadle an za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom mo e izdati odobrenje da se izvrši izvozno-uvozno carinjenje robe i bez prelaska robe preko carinske linije, ako je zaključen ugovor sa stranim licem i ako se smanjuju troškovi transporta

robe. Pri izvozno-uvoznom carinjenju ove robe primjenjuju se propisi koji se odnose na izvoz i uvoz robe koja prelazi carinsku liniju.

Funkcioner koji rukovodi federalnim organom uprave nadle nim za poslove ekonomskih odnosa s inozemstvom propisuje koji se dan smatra danom izvršenja usluga.

IV - POSEBNI OBLICI VANJSKOTRGOVINSKOG PROMETA

Član 20.

Uvoz robe koja predstavlja ulog stranog lica ili povećanja tog uloga vrši se slobodno, u skladu sa pravnim poslom kojim se vrši ulaganje.

Član 21.

Preduzeće može sa stranim licem zaključiti ugovor o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji, sa rokom trajanja od najmanje tri godine. Vrijednost izvoza na osnovu ugovora iz stava 1. ovog člana mora biti najmanje jednaka vrijednosti uvoza izvršenog na osnovu tog ugovora.

Plaćanje i naplata sa stranim licem preko tekućeg računa na osnovu ugovora iz stava 1. ovog člana vršit će se u skladu sa va ećim propisima o deviznom poslovanju.

Član 22.

Ako je roba koja se izvozi ili uvozi na osnovu ugovora o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji u vrijeme zaključenja, odnosno izmjena i dopuna tog ugovora, razvrstana na slobodan izvoz ili uvoz, izvozi se i uvozi slobodno do izvršenja tog ugovora.

Ako je izvoz, odnosno uvoz robe koji se vrši na osnovu ugovora o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji reguliran kontingentom ili dozvolom, preduzeće izvozi, odnosno uvozi tu robu na osnovu pribavljene saglasnosti federalnog organa uprave nadle nog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, koji je du an da odluči o zahtjevu u roku od 30 dana od dana donošenja zahtjeva za izdavanje saglasnosti. Ta saglasnost istovremeno predstavlja utvrđeno pravo na izvoz, odnosno uvoz po tom osnovu i va i dok va i ugovor.

Član 23.

Ugovor o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji mora biti zaključen u pismenom obliku.

Ugovor o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji mora da sadr i specifikaciju roba koje se uvoze odnosno izvoze. Specifikacija sadr i vrstu robe, godišnje količine, jedinične cijene, godišnje vrijednosti i ukupnu vrijednost isporuka u jednom pravcu.

Ugovor iz stava 1. ovog člana i njegove izmjene i dopune prijavljuju se federalnom organu uprave nadle nom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom u roku od 30 dana od dana njegovog potpisivanja, odnosno njegove izmjene i dopune i postaje punova an danom upisa u registar ugovora o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji.

Federalni organ uprave nadle an za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom du an je da donese rješenje o upisu, odnosno o odbijanju upisa ugovora u registar ugovora o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za upis. Ako se rješenje o upisu, odnosno o odbijanju upisa u registar ne donese u tom roku, ugovor postaje punova an istekom tog roka.

O rješenju iz stava 4. ovog člana federalni organ uprave nadle an za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom du an je pismeno obavijestiti kantonalni organ uprave nadle an za poslove privrede u roku od osam dana od dana donošenja rješenja.

Član 24.

Preduzeće može, na osnovu odobrenja federalnog organa uprave nadle nog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, zaključivati ugovore o izvozu robe i usluga koji se naplaćuju uvozom robe i usluga u istoj vrijednosti (kompenzacioni poslovi).

Uz zahtjev za izdavanjem odobrenja iz stava 1. ovog člana, preduzeće mora prilo iti i mišljenje kantonalnog organa uprave nadle nog za poslove privrede.

Ako se radi o uvozu opreme radi povećanja obima i tehničkog nivoa proizvodnje, odnosno pru anja usluga, mogu se, izuzetno, odobravati poslovi iz stava 1. ovog člana, pod uvjetom da se uvoz opreme i uvoz u zakup plaća izvozom robe proizvedene tom opremom, odnosno izvozom usluge pru ene tom opremom.

Izvoz i uvoz robe u okviru posla iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa propisanim oblicima izvoza i uvoza.

Funkcioner koji rukovodi federalnim organom uprave nadle nim za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom propisuje bli e uvjete, način i rokove pod kojima se poslovi iz st. 1. i 2. mogu zaključiti.

Izvoz i uvoz robe po međunarodnim sajamskim kompenzacionim poslovima može vršiti preduzeće koje je upisano u sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa, u okviru ukupne vrijednosti izvoza i uvoza koju za pojedine sajmove svake godine utvrđuje federalni organ uprave nadle an za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom i koji u okviru tog iznosa utvrđuje liste roba za izvoz i uvoz.

Izvoz i uvoz robe po međunarodnim sajamskim kompenzacionim poslovima vrši se u skladu sa propisanim oblicima izvoza i uvoza.

Član 25.

Preduzeće upisano u sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa može slobodno kupovati robu u inozemstvu radi prodaje u inozemstvu.

Preduzeće upisano u sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa može i kupljenu i uvezenu, odnosno privremeno uvezenu robu ponovo izvoziti.

U slučaju kupovine robe u inozemstvu, uvoza te robe i izvoza iste količine robe iz istog tarifnog stava Carinske tarife, izvoz i uvoz je slobodan.

Plaćanje i naplata po poslovima iz stava 2. ovog člana mogu se odobriti i uvozom robe, pod uvjetima iz člana 24. ovog zakona, ili otkupom bosanskohercegovačkog duga na osnovu odobrenja datog u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuju kreditni odnosi s inozemstvom.

Poslove iz stava 2. ovog člana odobrava federalni organ uprave nadle an za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, a finansijske transakcije u vezi sa tim poslovima - federalni organ uprave nadle an za poslove finansija. O odobrenim poslovima obavještava se bez odlaganja kantonalni organ uprave nadle an za poslove privrede.

Federalni organ uprave nadle an za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom odobrava poslove iz ovog člana, ako su ti poslovi u skladu sa zaključenim međunarodnim trgovinskim ugovorima ili ako se njima ne remeti redovan izvoz robe iz Federacije ili ako se osigurava zapošljavanje slobodnih proizvodnih kapaciteta u Federaciji ili izvršavanje obaveza preuzetih međunarodnim ugovorima, kao i ako se osigurava povećanje priliva deviza koje su predmet kupoprodaje na deviznom tržištu, smanjivanje dospelog, a nenaplaćenog potra ivanja Federacije sa određenim zemljama i uravnote enje razmjene sa zemljama sa kojima su zaključeni sporazumi o uravnote enoj razmjeni robe i usluga.

Federalni organ uprave nadle an za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom utvrđuje bli e uvjete i način odobravanja poslova iz stava 2. ovog člana i način prijavljivanja, evidencije i kontrole tih poslova.

Član 26.

Malogranični promet vrši se u pograničnom i susjednom prekomorskom području, u skladu sa ovim zakonom, zaključenim međudr avnim ugovorima i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Pod pograničnim područjem i susjednim prekomorskim područjem, u smislu ovog zakona podrazumijeva se područje određeno međudr avnim ugovorom.

Ako međudravnim ugovorom nije određeno područje iz stava 2. ovog člana, to područje na teritoriji Federacije određuje Vlada.

Poslove izvoza i uvoza robe i usluga u malograničnom prometu može vršiti preduzeće koje je upisano u sudski registar za tu vrstu poslova, ako međudravnim ugovorom nije drukčije određeno.

Izvoz i uvoz robe u okviru malograničnog prometa obavlja se u skladu sa propisanim oblicima izvoza i uvoza.

V - USLUGE U VANJSKOTRGOVINSKOM PROMETU

Član 27.

Usluge u vanjskotrgovinskom prometu može vršiti preduzeće koje je upisano u sudski registar za vršenje tih usluga u vanjskotrgovinskom prometu, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Pod uslugama u vanjskotrgovinskom prometu podrazumijevaju se naročito: izvođenje investicionih radova u inozemstvu i ustupanje investicionih radova stranom licu u Federaciji, usluge međunarodnog transporta robe i putnika, pomorsko-tehničke usluge na moru i podmorju i druge usluge koje su u vezi sa međunarodnim transportom (međunarodna špedicija, skladištenje, lučke i aerodromske usluge, agencijske usluge u transportu i sl.), ugostiteljske i turističke usluge, posredovanje i zastupanje u prometu robe i usluga, poštansko-telegrafске i druge telekomunikacione usluge, usluge kontrole kvaliteta i kvantiteta u izvozu i uvozu robe, usluge istraživanja i pružanja i korišćenja informacija i znanja u privredi, nauci, usluge atestiranja, usluge faktoringa, finansijski inženjering i druge usluge.

1. Izvođenje investicionih radova u inozemstvu i ustupanje investicionih radova stranom licu u Federaciji

Član 28.

Pod izvođenjem investicionih radova u smislu ovog zakona podrazumijeva se:

- 1) izrada ekspertiza i studija, investicionih programa, prostornih i urbanističkih planova i projekata, idejnih, glavnih i detaljnih projekata i investiciono-tehničke dokumentacije, licitacionih elaborata (tenderske dokumentacije) i druge investicione dokumentacije za objekte i radove;
- 2) izvođenje geodetskih, geoloških i drugih istraživanih radova, melioracionih radova i radova oplemenjivanja zemljišta, privodjenje zemljišta kulturi i komunalno uređivanje zemljišta;
- 3) izvođenje građevinskih, građevinsko-zanatskih, rudarskih hidrotehničkih i drugih sličnih radova i radova unutrašnjeg uređenja i dekoracije;
- 4) izvođenje instalacionih, montavnih i demontavnih radova i radova na održavanju, remontu i revitalizaciji industrijskih i drugih postrojenja;
- 5) stavljanje u pogon postrojenja i opreme izgrađenih objekata, rukovođenje radovima, tehničko upravljanje pogonom ili proizvodnjom i održavanjem izgrađenih postrojenja, objekata i pogona;
- 6) izgradnja kompletnih objekata i isporuka opreme, dijelova i materijala i tehnoloških linija i ostalih komponenti;
- 7) organizacija izgradnje kompletnih objekata (inženjering), izvođački inženjering i savjetodavni (konsalting) inženjering;
- 8) stručno-tehnički nadzor nad izvođenjem investicionih radova i izgradnjom investicionih objekata;
- 9) pružanje stručne pomoći, odnosno konsultantskih usluga u toku izgradnje i u radovima na izgrađenim objektima;
- 10) održavanje, remont i revitalizacija izgrađenih objekata i ispitivanje opreme;
- 11) obuka radnika, prijenos znanja i iskustva i organizovanje proizvodnje u izgrađenim objektima,
- 12) drugi poslovi izvođenja investicionih radova.

Član 29.

Ugovor o izvođenju investicionih radova u inozemstvu može sa stranim licem zaključiti preduzeće koje je upisano u sudski registar za izvođenje investicionih radova u inozemstvu.

Ugovor o izvođenju investicionih radova mora biti zaključen u pismenom obliku i sadržavati odredbe o osiguranju naplate.

Član 30.

Preduzeće koje izvozi opremu, odnosno izvodi investicione radove u inozemstvu može bez uvoza u Federaciju kupovati u inozemstvu opremu za izvođenje tih radova, dio opreme i materijala koji se ugrađuju u opremu koja se izvozi, odnosno objekat koji se gradi u inozemstvu.

Preduzeće koje izvodi investicione radove u inozemstvu može uvoziti dio opreme i materijala radi ugradnje u opremu koju u skladu sa izvođenjem investicionih radova izvozi u inozemstvo.

Na kupovinu opreme, dijela opreme i materijala iz st. 1. i 2. ovog člana ne primjenjuju se propisi koji se odnose na uvoz te opreme i materijala u Federaciju.

Član 31.

Preduzeće koje izvodi investicione radove u inozemstvu može po okončanju radova, odnosno po prestanku upotrebe, slobodno uvesti u Federaciju osnovna sredstva i rezervne dijelove za sredstva, koja je nabavilo i koristilo za izvršenje poslova iz ugovora o izvođenju investicionih radova u inozemstvu.

Na neamortizirani dio vrijednosti sredstava i rezervnih dijelova iz stava 1. ovog člana plaća se carina i uvozne daštine u skladu sa carinskim propisima.

Preduzeće je dužno da pri uvozu sredstava i rezervnih dijelova iz stava 1. ovog člana, pored dokaza o nabavci, podnese i izjavu poslovnog organa da su ta sredstva korišćena u inozemstvu za izvođenje investicionih radova.

Član 32.

Izvođenje investicionih radova, odnosno izvođenje pojedinih radova na investicionom objektu u Federaciji (u daljem tekstu: investicioni radovi u Federaciji) može se ustupiti stranom izvođaču, na osnovu prethodnog odabranog javnog nadmetanja ili izvršenog prikupljanja ponuda određenog najmanjeg broja ponudjaca, u skladu sa propisima kojima se uređuje javno nadmetanje i prikupljanje ponuda.

Član 33.

Uvjete za ustupanje izvođenja investicionih radova u Federaciji stranom izvođaču utvrđuje preduzeće investitor, a naročito:

- 1) obavezu davanja garancije kao uvjet za učešće na javnom nadmetanju i sadržaj garancije;
- 2) obavezu stranog izvođača da uz ponudu podnese garanciju banke za naknadu štete koju bi investitor mogao pretrpjeti zbog neurednog ispunjenja ugovora od strane izvođača;
- 3) primjenu važećih domaćih standarda, tehničkih normativa i normi kvaliteta (u daljem tekstu: standardi),
- 4) način zaštite od tehnologija koje zagadjuju okoliš.

Ako domaći standardi ne postoje, o tome se mora pribaviti potvrda federalnog organa nadležnog za poslove standardizacije. Ova potvrda se mora izdati u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva. Inozemni ili međunarodni standardi mogu se zahtijevati, odnosno prihvatiti kao uvjet za ustupanje ugovora stranom izvođaču ukoliko domaći standardi ne postoje, ili ako su oni manje strogi od stranih ili međunarodnih standarda.

Član 34.

Ugovor o izvođenju investicionih radova u inozemstvu, odnosno ugovor o izvođenju investicionih radova u Federaciji upisuje se u posebne registre koji vodi federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa s inozemstvom.

Ugovori iz stava 1. ovog člana neće se upisati u registar ako nisu u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih federalnih propisa i ako su protivni interesima sigurnosti ili odbrane zemlje. Ako federalni organ uprave odbije da upiše ugovor u registar, dužan je da o tome donese rješenje u roku od 15 dana od dana dostavljanja ugovora i dokumentacije koja se prilaže uz taj ugovor radi upisa u registar. Protiv tog rješenja ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Uz zahtjev za upis u registar iz stava 1. ovog člana prilaže se i mišljenje kantonalnog organa uprave nadležnog za poslove privrede.

2. Zastupanje stranih lica

Član 35.

Preduzeće upisano u sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa može i sa stranim licem zaključiti ugovor o zastupanju, ugovor o prodaji strane robe sa konsignacionog skladišta i ugovor o vršenju servisnih usluga za održavanje i uvođenje opreme i trajnih dobara za ličnu potrošnju.

Ugovori iz stava 1. ovog člana moraju biti zaključeni u pismenom obliku i evidentiraju se u federalnom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, ako su ispunjeni uvjeti iz ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovlaštenja iz ovog zakona.

O izvršenom evidentiranju obavještava se pismenim putem kantonalni organ uprave nadležan za poslove privrede na čijem području zastupnik ima sjedište. Obavještenje se mora poslati u roku od osam dana od dana evidentiranja.

Ugovori o zastupanju zaključuju se za zastupanje na cijeloj teritoriji Federacije.

Preduzeće upisano u sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa koje je zaključilo ugovor o prodaji robe sa konsignacionog skladišta dužno je da osigura servis, potrošni materijal i pribor, rezervne dijelove za opremu i trajnu potrošnu robu koju prodaje sa konsignacionog skladišta. Preduzeće može i pružiti određene servisne usluge povjeriti drugom preduzeću, odnosno fizičkim licima koja samostalno obavljaju evidentiranu ili registriranu privrednu djelatnost.

Vlada donosi propise kojima se bliže uređuju poslovi zastupanja stranih lica u Federaciji i poslovi prodaje sa konsignacionih skladišta.

Član 36.

Preduzeće upisano u sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa i druga pravna lica za koja je to predviđeno posebnim propisom mogu, pored prodaje robe sa konsignacionih skladišta strane robe prodavati robu stranog porijekla i robu domaće proizvodnje i iz slobodnih carinskih prodavnica. Roba iz slobodnih carinskih prodavnica može se prodavati stranim i domaćim fizičkim licima.

Robu iz slobodnih carinskih prodavnica može i prodavati preduzeće upisano u sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa koje sa stranim licem ima zaključen ugovor o prodaji robe u slobodnoj carinskoj prodavnici i preduzeće upisano u sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa koje je sa preduzećem koje ima generalno zastupništvo stranog lica u Federaciji zaključilo ugovor o prodaji robe u slobodnim carinskim prodavnicama ako je roba predmet generalnog zastupanja.

Na smještaj robe u slobodne carinske prodavnice primjenjuju se propisi o privremenom uvozu robe. Vlada može i propisati koja se roba ne može i prodavati iz slobodne carinske prodavnice.

3. Obavljanje vanjskotrgovinskih poslova u slobodnim zonama

Član 37.

Preduzeće može, radi obavljanja privrednih djelatnosti u slobodnoj zoni, slobodno uvoziti i izvoziti ili privremeno uvoziti, odnosno izvoziti robu i usluge u zonu i snabdijevati prijevozna sredstva u međunarodnom saobraćaju.

Roba se, iz slobodne zone, radi njenog oplemenjivanja, ispitivanja, atestiranja, popravke ili predstavljanja na tržištu može i privremeno uvoziti slobodno, uz poseban carinski nadzor do vraćanja robe u zonu, odnosno do njenog izvoza.

Roba proizvedena ili oplemenjena u slobodnoj zoni može se staviti u promet izvan slobodne zone na domaće tržište uz primjenu propisa o uvozu i nakon naplate carine i drugih dadbina na uvozni sadržaj u toj robi.

4. Uvjeti za uvoz usluga, strana predstavništva i prodaja stranih eksponata

Član 38.

Uvoz privrednih usluga je slobodan, a Vlada može posebnim propisima izuzetno ograničiti korišćenje određenih usluga stranih lica radi sigurnosti Federacije, zaštite izvota i zdravlja ljudi i prirodne sredine, kao i radi zaštite određenih privrednih i društvenih djelatnosti čiji je razvoj posebno značajan za Federaciju.

Strana lica koja pružaju usluge u Federaciji, dužna su da se pridržavaju važećih propisa, međunarodnih konvencija i profesionalnih kodeksa.

Član 39.

Strano lice može otvoriti predstavništvo u Federaciji u oblasti proizvodnje, prometa robe i privrednih usluga, bankarstva i osiguranja.

Predstavništvo iz stava 1. ovog člana može preduzimati prethodne i pripreme radnje u vezi sa zaključivanjem ugovora, ali ne može zaključivati ugovor u vanjskotrgovinskom prometu.

Vlada propisuje bliže uvjete za otvaranje i rad predstavništava stranih lica u Federaciji.

Član 40.

Strani izlagači mogu na međunarodnim sajmovima u Federaciji prodavati svoje eksponate za valutu Federacije do vrijednosti koja je potrebna za plaćanje troškova izlaganja na sajmu, carina i drugih uvoznih dašina.

Vlada propisuje vrstu troškova koji se mogu plaćati u skladu sa stavom 1. ovog člana, kao i način i kontrolu prodaje predmeta iz tog stava.

VI - PRIVREMENI IZVOZ I UVOZ

Član 41.

Radi pružanja usluga stranim licima i korišćenja usluga stranih lica, kao i u drugim slučajevima kad se roba izvozi, odnosno uvozi s obavezom vraćanja u određenom roku, u istom ili promjenjenom stanju, roba se može i privremeno izvoziti, odnosno uvoziti.

Oprema, dijelovi opreme, sirovine i repromaterijali koji se uvoze radi proizvodnje za izvoz, uvoze se privremeno u smislu ovog zakona.

Carinarnica odobrava privremeni uvoz i izvoz robe iz stava 1. ovog člana na način, po postupku propisanom posebnim zakonom i pod uvjetima i propisima donesenim na osnovu tog zakona.

Privremeno izvezena roba mora se vratiti u Federaciju ili definitivno izvesti, a privremeno uvezena roba mora se vratiti u inozemstvo ili definitivno uvesti i ocariniti po propisima kojima se uređuje izvoz, uvoz, carinjenje te robe, kao i rokovi privremenog izvoza i uvoza.

Član 42.

Preduzeće može i privremeno izvoziti, odnosno uvoziti, te uzimati u zakup opremu radi korišćenja u proizvodnji i radi pružanja usluga.

Ugovor o zakupu obavezno sadrži rok trajanja zakupa.

Ugovorom o zakupu može se predvidjeti da po isteku ugovorenog roka zakupac postane vlasnik privremeno izvezene, odnosno uvezene opreme.

Carinarnica odobrava privremeni izvoz, odnosno uvoz, odnosno uvoz opreme u zakup pod uvjetima propisanim posebnim zakonom i propisima donijetim na osnovu tog zakona. Ako je izvoz, odnosno uvoz reguliran kontingentom, odnosno dozvolom, carinarnica odobrava taj izvoz, odnosno uvoz, ako preduzeće raspoloživo ima kontingentom, odnosno dozvolom.

Ako za taj uvoz nije pribavljen kontingent, odnosno dozvola, privremeni uvoz carinarnica može odobravati na osnovu pribavljene saglasnosti federalnog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom koji je dužan da odluči o zahtjevu u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za izdavanje saglasnosti.

Saglasnost iz stava 5. ovog člana izdaje se, ako se tim izvozom, odnosno uvozom unapređuje proizvodnja ili pružanje usluga ili povećava izvoz.

Član 43.

Na robu koja se privremeno izvozi, odnosno uvozi ne primjenjuju se odredbe čl. 9, 10, 12, 14. i 48. ovog zakona.

Privremeno izvezena, odnosno uvezena roba može se upotrijebiti samo za namjene za koje je privremeno izvezena, odnosno uvezena.

Član 44.

Preduzeće može vršiti poslove oplemenjivanja robe (preradu, doradu i obradu) stranog lica ili preduzeća upisanog u sudski registar za poslove posredovanja u vanjskotrgovinskom prometu, odnosno može dati na oplemenjivanje robu stranom licu.

Preduzeće može usluge oplemenjivanja platiti, odnosno naplatiti u robu koja je data na oplemenjivanje, odnosno koja je oplemenjena na osnovu odobrenja federalnog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom. Na izvoz i uvoz robe kojom se plaća, odnosno naplaćuje usluga oplemenjivanja primjenjuju se propisi kojima se uređuje izvoz, odnosno uvoz te robe.

Član 45.

Preduzeće može sa stranim licem, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju strana ulaganja, zaključivati ugovor o davanju u zakup privrednog objekta. Tim ugovorom može se predvidjeti da preduzeće pruži usluge organiziranja proizvodnje.

Član 46.

Vlada određuje vrstu i namjenu privremenog izvoza i uvoza, rokova privremenog izvoza i uvoza po namjenama, a može odrediti koja se roba ne može privremeno uvoziti.

Prijedlog za donošenje odluke iz stava 1. ovog člana daje federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom uz prethodno pribavljeno mišljenje kantonalnih organa uprave nadležnih za poslove privrede.

Član 47.

Kantonalni organ uprave nadležan za poslove privrede treba dostaviti svoje mišljenje iz čl. 14, 16 i 46. federalnom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom u roku od deset dana.

VII - OSTALE ODREDBE O IZVOZU I UVOZU

Član 48.

Preduzeće može uvoziti robu na osnovu neposredne pogodbe, na osnovu prethodno izvršenog prikupljanja ponuda određenog najmanjeg broja ponuđača ili na osnovu prethodno održanog javnog nadmetanja.

Ako domaći i strani ponuđači ponude jednake uvjete, prednost imaju domaći ponuđači.

Ako strani ponuđači ponude povoljnije uvjete od domaćih ponuđača prednost ima ponuda onog stranog ponuđača koji u većoj mjeri angažira domaće proizvođače za proizvodnju robe koju isporučuje i koji u većoj mjeri kreditira domaćeg proizvođača u odnosnoj proizvodnji, ili kupuje u većoj vrijednosti proizvode domaćih proizvođača.

Član 49.

Ako je ugovorom sa stranim licem, međunarodnim ugovorom ili odlukama međunarodnih organizacija predviđeno da robu, koja se izvozi iz, uvozi u, ili tranzitira i kroz one oblasti Federacije koje su određene odlukama međunarodnih organizacija, treba da prate uvjerenja, dozvole ili ovjerene isprave, ta uvjerenja, dozvole i isprave izdaje, odnosno ovjerava Privredna komora, izuzev dokumenata koja na osnovu drugih propisa izdaju carinski i inspekcijски organi.

Ako propisi zemlje u kojoj će se upotrijebiti uvjerenje, odnosno druge isprave iz stava 1. ovog člana predviđaju ovjeru tih uvjerenja, odnosno isprave od strane državnih organa, tu ovjeru vrši federalni, odnosno republički organ uprave nadležan za inozemne poslove.

Federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom propisuje:

1) način izdavanja uvjerenja i dozvola;
2) način ovjeravanja isprava koje prate robu pri izvozu, uvozu i tranzitu iz stava 1. ovog člana i

3) šta se smatra robom bosanskohercegovačkog porijekla.

Tim propisom može se predvidjeti da pojedina uvjerenja izdaju carinski i drugi organi.

Propisom iz stava 3. ovog člana može se predvidjeti koja se roba proizvedena u slobodnoj zoni smatra robom domaćeg porijekla i u kojim slučajevima je potrebno pribaviti uvjerenja o porijeklu te robe.

Član 50.

Preduzeće može u okviru zaključenih ugovora o izvozu i uvozu slobodno izvoziti i uvoziti robu radi zamjene za ranije isporučenu robu za koju je komisijski utvrđeno da je neispravna ili da ne odgovara ugovorenim uvjetima do roka predviđenog ugovorom za otklanjanje nedostataka.

Član 51.

Preduzeće može, u vezi sa obavljanjem svoje privredne djelatnosti, izvoziti robu i usluge bez naplate protuvrijednosti i uvoziti robu i usluge bez plaćanja protuvrijednosti, ako je to potrebno za ispitivanje kvaliteta robe koja se izvozi, odnosno uvozi, ako to predstavlja višak po poslovima izvoza i uvoza robe, ako ta roba služi za reklamu u izvozu, odnosno uvozu ili se radi o uzorku, studiji, projektu i drugoj tehničkoj dokumentaciji koji prate izvezenu, odnosno uvezenu robu ili ako prethode učešću na međunarodnim javnim nadmetanjima, odnosno ako služe učešću na međunarodnom javnom nadmetanju, ako prema svoja predstavnštva u inozemstvu, ako šalje ili prima robu u humanitarne, naučno-prosvjetne, kulturne, zdravstvene i socijalne svrhe, ako šalje ili prima robu kao pomoć radi otklanjanja posljedica elementarnih nepogoda i drugih oblika više sile, ako pruži ili prima usluge opravki, montaže robe koje prate robu u izvozu, odnosno kao i u slučajevima kad postoji reciprocitet s odnosnom zemljom ili ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom.

Preduzeće može u sudski registar za zastupanje stranih lica može primiti alate, mjerne instrumente i uređaje, servisna vozila i opremu, koje mu šalje strano lice sa kojim je zaključilo ugovor o zastupanju, držanje konsignacionog skladišta i vršenju servisnih usluga, radi pružanja usluga u okviru zaključenog ugovora.

Federacija, kantoni i općine i njihovi organi i organizacije, političke i druge organizacije i druga pravna lica mogu slati i primiti robu i primiti i pružati usluge u humanitarne, naučno-prosvjetne, kulturne, zdravstvene, socijalne, sportske, vjerske i druge nekomercijalne svrhe.

Predstavnštva stranih lica i druge strane organizacije u Federaciji mogu uvoziti osnovna sredstva i potrošnu robu koji su prijeko potrebni za njihov rad.

Izvoz i uvoz, odnosno primanje i slanje robe i primanje i pružanje usluga iz st. 1. do 4. ovog člana vrši se slobodno. Za izvoz robe bez naplate protuvrijednosti, preduzeće podnosi odluku poslovnog organa.

Nadležni carinarnici, uz carinsku deklaraciju, podnosi se dokaz o izvozu bez naplate, odnosno uvozu bez plaćanja protuvrijednosti.

VIII - PRIBAVLJANJE I USTUPANJE PRAVA INDUSTRIJSKE SVOJINE I ZNANJA I ISKUSTVA (KNOW-HOW)

Član 52.

Preduzeće može pribavljati od stranog lica, odnosno ustupati stranom licu pravo industrijske svojine i znanje i iskustvo (know-how).

Član 53.

Pod pravom industrijske svojine, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se patent, model za iskorišćavanje, industrijski uzorak ili model, fabrički ili trgovački znak, usluga, trgovačko ime i oznaka ili ime porijekla.

Pod znanjem i iskustvom (know-how), u smislu ovog zakona, podrazumijeva se posebno ekonomsko dobro sačinjeno od jednog ili više povezanih, prenosivih, tehničkih, tehnoloških, komercijalnih i finansijskih saznanja i vještina, koji su tajni ili teško dostupni, a mogu se primjeniti u proizvodnji i poslovanju.

Član 54.

Pribavljanje i ustupanje prava industrijske svojine i znanja i iskustva (know-how) između preduzeća i stranih lica obavlja se na osnovu ugovora, koji se zaključuje u pismenom obliku.

Prava industrijske svojine i znanje i iskustvo (know-how) mogu se ugovorom iz stava 1. ovog člana prenijeti u cjelini ili djelomično.

Ugovorom iz stava 1. ovog člana mogu se pribavljati sva prava industrijske svojine ili dio tih prava (pravo korišćenja).

Federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom cijeni uskladenost ugovora iz stava 1. ovog člana sa ovim zakonom i ako utvrdi da ugovor nije u skladu sa ovim zakonom ili ako je protivan interesima odbrane i sigurnosti zemlje, donijet će rješenje kojim se prijava takvog ugovora, odnosno prijava njegove izmjene i dopune odbijaju.

Član 55.

Ugovorom o pribavljanju patenta i znanja i iskustava (know-how) mora se predvidjeti:

1) garancija davaoca patenta i znanja i iskustava (know-how) da će se primjenom patenta, odnosno znanja i iskustava (know-how) proizvesti roba ugovorenog kvaliteta, kao i obaveza da se za vrijeme važenja ugovora primaocu stavljaju na raspolaganje poboljšanja na patentu i znanju i iskustvu (know-how);

2) garancija davaoca patenta i znanja i iskustva (know-how) da njihovo korišćenje ne utiče štetno na život i zdravlje ljudi, odnosno stvari i prirodnu sredinu;

3) da se stavljanjem u promet proizvoda proizvedenih po pribavljenom patentu i znanju i iskustvu (know-how) ne povrijeđuju prava trećih lica,

4) obavezu stranog lica da će preduzeću i trećem licu nadoknaditi štetu nastalu zbog povrijeđivanja prava trećeg lica.

Ugovorom o pribavljanju modela, ili uzorka, ili tipa mora se predvidjeti da se stavljanjem u promet proizvoda proizvedenih po pribavljenom modelu ili uzorku i označenom tipu ne povrijeđuju prava trećih lica.

Član 56.

Ugovorom o pribavljanju patenta i znanja i iskustva (know-how) ne može se predvidjeti:

1) ograničenje za preduzeće da primjenjuje, unapređuje, dopunjuje i dalje razvija pribavljeni patent i znanje i iskustvo (know-how) i da u svoje ime zaštićuje inovacije do kojih je došlo vlastitim istraživanjem;

2) ograničenje za preduzeće da samostalno odlučuje o nabavci ili korišćenju sirovina, reproduccionog materijala, rezervnih dijelova i opreme;

3) zabrana ili ograničenje za preduzeće da izvozi proizvode i usluge u određene zemlje, osim u zemlje u kojima davalac patenta i znanja i iskustva (know-how) ima ili je dao isključivo pravo proizvodnje, odnosno vršenja usluga za iste proizvode i usluge,

4) zabrana da se patent i znanje i iskustvo (know-how) koristi i poslije prestanka ugovora, odnosno obaveza preduzeća da plaća naknadu za korišćenje patenta i znanja i iskustva (know-how) poslije prestanka ugovora.

Član 57.

Ugovor o pribavljanju i ustupanju prava industrijske svojine i znanja i iskustva (know-how), kao i ugovor o njegovim izmjenama i dopunama prijavljuje se federalnom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom u roku od 30 dana od dana njegovog potpisivanja. Ovi ugovori postaju punovažni danom upisa u registar.

Uz zahtjev za upis ugovora u registar podnosilac je dužan priložiti:

1) mišljenje kantonalnog organa uprave nadležnog za poslove privrede;

2) mišljenje federalne organizacije za standardizaciju da standardi proizvoda koji će se proizvoditi po pribavljenom pravu na patent ili znanju i iskustvu (know-how), nisu suprotni važećim standardima, unifikacijom i tipizacijom, osim ako su proizvodi namijenjeni izvozu;

3) potvrdu federalne organizacije za patente o tome da li je i na koji način odnosi patent zaštićen,

4) rješenje federalnog organa uprave nadležnog za poslove zdravstva o puštanju u promet lijekova ili rješenje federalnog organa uprave za poslove poljoprivrede za sredstva za zaštitu bilja, ako je ugovorena proizvodnja tih sredstava.

Federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom cijeni uskladenost ugovora iz stava 1. ovog člana sa ovim zakonom. Ako utvrdi da ugovor nije u skladu sa ovim zakonom ili da je protivan interesima odbrane i sigurnosti zemlje, donijet će rješenje kojim se odbija registracija takvog ugovora. Ukoliko je ugovor saglasan sa ovim zakonom, interesima odbrane i sigurnosti, federalni organ nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom donijet će rješenje o upisu ugovora u registar.

Krajnji rok za donošenje rješenja iz stava 3. ovog člana je 30 dana od dana prijema zahtjeva za upis ugovora u registar.

IX - PRIVREMENE MJERE

Član 58.

Ako nastanu poremećaji u vanjskotrgovinskoj razmjeni i platnom bilansu Federacije, Vlada može preduzeti mjere kojima će se dodatno podsticati izvoz i devizni priliv, i to:

1) dodatno prilagodjavanje tečaja valute Federacije,

2) dodatne mjere iz člana 62. ovog zakona.

Radi otklanjanja poremećaja u vanjskotrgovinskoj razmjeni i platnom bilansu Federacije, Vlada može preduzeti privremene mjere za otklanjanje tih poremećaja, i to: 1) odrediti robu čiji je uvoz uvjetno slobodan (LBO), odrediti da se određene usluge mogu uvoziti u okviru utvrđenog obima plaćanja ili odrediti da se plaćanje usluga u inozemstvu vrši u zavisnosti od ostvarenog deviznog priliva; 2) uvesti saglasnost iz člana 10. ovog zakona; 3) propisati uvjete pod kojima fizička lica mogu vršiti i uvoz, odnosno ograničiti uvoz od strane fizičkih lica ili uvesti posebnu taksu na uvoz predmeta od strane fizičkih lica, u skladu sa posebnim zakonom.

Pod poremećajima, u smislu st. 1. i 2. ovog člana, podrazumijevaju se ostvarivanje izvoza i deviznog priliva znatno ispod planiranog u platnom bilansu Federacije za period duži od 90 dana neprekidno i pad deviznih rezervi Federacije ispod dvoipomjesečne vrijednosti uvoza.

Mjere iz stava 2. ovog člana moraju biti vremenski ograničene i mogu trajati do šest meseci. Ako se poremećaji zbog kojih su mjere propisane ne otklone u tom roku, Vlada predlaže Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Parlament) mjere za otklanjanje tih poremećaja, s tim što se mjere Vlade mogu primjenjivati do odluke Parlamenta o predloženim mjerama.

Prilikom propisivanja mjera iz stava 2. ovog člana kojima se smanjuje obim uvoza, osigurat će se da preduzeća koja ostvaruju veći izvoz od uvoza zadržavaju onaj obim uvoza koji odgovara njihovim potrebama proizvodnje za izvoz.

Član 59.

Ako se uslijed nepredviđenih okolnosti u kratkom vremenskom periodu znatno poveća uvoz ili izvoz određene robe ili se oni vrše pod takvim uvjetima da dovode do poremećaja na domaćem tržištu, odnosno ugrožavaju snabdjevenosti domaćeg tržišta i nanose ili prijetu da nanese znatnu štetu proizvodnji ili prometu te robe u Federaciji, Vlada može privremeno da preduzme mjere za otklanjanje nastalih poremećaja i štete. Ove mjere primjenjivat će se dok traju poremećaji, odnosno dok se ne otklone šteta.

Prijedlog za donošenje mjera iz stava 1. ovog člana mogu podnijeti: Vlada kantona, federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom zainteresirana pre-

dužeća preko Privredne komore pri čemu daju podatke o stvarnoj šteti koja je nastala ili može nastati, ako se mjere ne donesu i o uzročno - posljedičnoj vezi između uvoza ili izvoza pod određenim okolnostima i štete.

Prije zavodjenja mjera iz stava 1. ovog člana, o njima će biti obaviještene strane ugovornice GATT-a, s tim što će se onoj zainteresiranoj za robu zbog čijeg se uvoza, odnosno izvoza preduzimju mjere pružiti mogućnost za konsultacije. U izuzetnim slučajevima, kada bi svako odlaganje primjene mjera dovelo do teško otklonjive štete, konsultacije će se obaviti u najkraćem roku poslije njihovog uvođenja.

Vlada donosi i mjere zaštite shodno odgovarajućim multilateralnim sporazumima.

Vlada može i propisati antidampinšku da binu, ako je u odgovarajuće provedenom postupku utvrđeno da damping postoji i da je uslijed toga nastala, ili može nastati znatna šteta za domaće proizvođače.

Smatra se da postoji damping kada se neka roba uvozi po cijeni koja je niža od tržišne cijene u zemlji porijekla, ili od cijene koja je niža od proizvodnih troškova, pri čemu izaziva ili prijeti da izazove ozbiljnu štetu privredi Federacije, ili ako bi takav uvoz usporio razvoj određene grane privrede.

Ako se utvrdi da ima uvjeta za uvođenje antidampinške da bine, ona ne može biti veća od marže dampinga i ostaje na snazi za vrijeme i u visini potrebnim da se neutralizira damping koji prouzrokuje štetu.

Prijedlog za donošenje antidampinških da bina mogu podnijeti zainteresirana preduzeća, preko Vlade kantona i Privredne komore, u kome moraju biti pruženi dokazi o postojanju dampinga, aktualnih ili potencijalnih štetnih posljedica i uzročne veze između uvoza koji je predmet dampinga i nastale i moguće štete.

Federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom razmatra prijedlog iz stava 8. ovog člana, provodi postupak u skladu sa odredbama posebnog propisa kojim je prihvaćen Kodeks o antidampingu i predlaže Vladi donošenje mjera iz stava 4. ovog člana.

Protiv odluke iz stava 5. ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Radi neutraliziranja djelovanja subvencija ili premija koje se direktno ili indirektno odobravaju u zemlji porijekla ili u zemlji izvoza određene robe, koja se uvozi u Federaciju, Vlada može i propisati kompenzatornu carinu do iznosa subvencije ili premije.

Primjena mjera iz ovog člana vrši se po postupku propisanom posebnim zakonom i propisima donesenim na osnovu tog zakona.

X - UNAPREĐENJE IZVOZA ROBE I USLUGA

Član 60.

Federalni organ nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom u saradnji sa Privrednom komorom do 31. oktobra priprema program za unapređenje izvoza. Ovaj program usvaja Vlada.

Vlada, u okviru razvojne politike, utvrđuje godišnjim aktom o deviznoj i kreditno-monetarnoj politici, mjere podsticanja izvoza i povećanja deviznog priliva, propisuje povrat carinskih, poreskih i drugih da bina, vraćanje vozarine plaćene do granice Federacije pri uvozu i izvozu robe iz određenih zemalja, te visinu i način isplate dodatnih podsticaja izvoza. Prava iz stava 1. ovog člana ostvaruju se i na naplate potraživanja preko kontokorentnih ili deviznih računa u inozemstvu.

Prava iz stava 1. ovog člana ostvaruju se i na naplate potraživanja preko okeanskih kontokorentnih ili deviznih računa u inozemstvu.

Član 61.

Sredstva za povraćaj poreskih, carinskih i drugih uvoznih da bina, za obuku kadrova i za opću privrednu propagandu i opću turističko-informativnu djelatnost prema inozemstvu i za primjenu drugih mjera iz člana 60. stava 1. ovog zakona, utvrđuju se u budžetu Federacije u okviru sredstava federalnog organa

uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom. Iznos potrebnih sredstava utvrđuje se aktom o deviznoj politici za svaku kalendarsku godinu.

Član 62.

Osnovica za obračun povraćaja poreskih, carinskih i drugih da bina određuje se primjenom važećih srednjih tečajeva stranih valuta koji važe na dan kada je naplata izvršena.

Povraćaj carinskih i drugih da bina za robu koja se izvozi na kredit vrši se po izvršenom izvozu.

Osnovicu za obračun povraćaja carine i drugih da bina od priliva ostvarenog od usluga pomorskog, zračnog i riječnog saobraćaja u inozemstvu predstavlja protuvrijednost u valuti Federacije definitivno unesenih deviza od naplaćenih usluga pomorskog, zračnog i riječnog transporta.

Osnovicu za obračun povraćaja carine i drugih da bina od priliva ostvarenog izvođenjem investicionih radova u inozemstvu predstavlja protuvrijednost u valuti Federacije definitivno unesenih deviza od plaćenih radova u inozemstvu.

Vlada, na prijedlog Centralne banke Federacije, propisuje metodologiju za utvrđivanje iznosa valute Federacije koji potiču od zamjene deviza, a uračunavaju se u osnovicu za podsticaj izvoza usluga.

XI - OBAVLJANJE PRIVREDNIH DJELATNOSTI U INOZEMSTVU

1. Osnivanje preduzeća u inozemstvu

Član 63.

Preduzeće i drugo pravno lice registrirano za obavljanje vanjskotrgovinskog prometa, može u okviru svoje registrirane djelatnosti, osnivati vlastita ili zajednička preduzeća u inozemstvu.

Član 64.

Osnivač može odlučiti, da preduzeće koje je osnovao u inozemstvu osnuje drugo preduzeće u inozemstvu, da pristupi kao osnivač preduzeću koje je osnovalo drugo preduzeće u inozemstvu; da otkupi osnivački ulog stranog lica, odnosno domaćeg preduzeća u preduzeću u inozemstvu i da poveća svoj osnivački ulog u preduzeću u inozemstvu.

Osnivač može odlučiti da preduzeće koje je osnovao u inozemstvu otvori predstavništvo ili osnuje poslovnu jedinicu u toj ili drugoj zemlji, koji čine sastavni dio preduzeća koje ih je otvorilo, odnosno osnovalo, o čemu je dužan, u roku od 15 dana od dana otvaranja, odnosno osnivanja, da obavijesti federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom radi evidentiranja.

Preduzeće koje je osnovano u inozemstvu po odredbama ovog zakona može osnivati preduzeće i predstavništva i ulagati sredstva u Federaciju.

Član 65.

Za osnivanje preduzeća u inozemstvu osnivač mora dobiti odobrenje federalnog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Za dobijanje odobrenja iz stava 1. ovog člana osnivač je dužan federalnom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom dostaviti zahtjev koji sadrži: mišljenje kantonalnog organa uprave nadležnog za poslove privrede, naziv osnivača, firmu, sjedište i predmet djelatnosti preduzeća u inozemstvu, iznos i izvor sredstava osnivačkog uloga preduzeća po osnivačima, podatke o licu koje je odgovorno za poslovanje preduzeća u inozemstvu i njegova ovlaštenja.

Uz zahtjev iz stava 2. ovog člana osnivač je dužan priložiti i pismenu izjavu da će osigurati pravnu zaštitu uloga sredstava u skladu sa propisima zemlje u kojoj se osniva preduzeće; pismenu izjavu da će osnovati preduzeće u inozemstvu koje za svoje obaveze odgovara do visine uloga sredstava, odnosno da za obaveze preduzeća u inozemstvu osnivač odgovara do visine uloga sredstava, kao i pismenu izjavu da će osigurati uobičajenu kontrolu finansijskog poslovanja preduzeća u inozemstvu.

Federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom dužan je donijeti rješenje o zahtjevu iz stava 2. ovog člana u roku od 30 dana po njegovom prijemu. Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Vladi u roku od 15 dana od dana prijema tog rješenja. Rješenje Vlade je konačno i protiv njega se ne može voditi upravni spor.

Član 66.

Osnivač je dužan da, u roku od godinu dana od dana dostavljanja rješenja o odobrenju iz člana 65. ovog zakona, dostavi federalnom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom izvod iz registra iz koga se vidi da je preduzeće u inozemstvu registrirano u skladu sa izdatim rješenjem o odobrenju, kao i statut, ugovor ili drugi akt na osnovu koga preduzeće posluje.

Preduzeće iz stava 1. ovog člana upisuje se u poseban registar preduzeća u inozemstvu koji vodi federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

U slučaju da osnivač ne podnese u zakonskom roku zahtjev za upis preduzeća u inozemstvu u registar, dužan je da u roku od 30 dana od dana isteka odobrenja vrati u Federaciju sredstva iznesena radi osnivanja preduzeća u inozemstvu.

2. Prava, obaveze i odgovornosti osnivača i preduzeća u inozemstvu

Član 67.

Osnivač je dužan, da godišnji obračun u inozemstvu, koji to preduzeće izrađuje na osnovu propisa zemlje u kojoj je osnovano, dostavi nadležnom Zavodu za računovodstvo i reviziju Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zavod za računovodstvo i reviziju), najkasnije u roku od 30 dana od dana kada je propisima te zemlje godišnji obračun prihvaćen.

Član 68.

Dobit koju ostvari u preduzeću u inozemstvu osnivač je dužan unijeti u zemlju u roku od 60 dana od dana usvajanja godišnjeg obračuna ili iskoristiti za:

1) povećanje osnivačkog uloga u preduzeću u inozemstvu u kome je dobit ostvarena ili u drugom preduzeću koje je osnovao u inozemstvu, u skladu s ovim zakonom;

2) pokrivanje gubitka istog ili drugog preduzeća u inozemstvu;

3) osnivanje novih preduzeća i za otkupljivanje osnivačkog uloga drugih preduzeća u inozemstvu, u skladu s odredbama ovog zakona;

4) davanje kredita preduzeću u inozemstvu u kome je dobit ostvarena ili drugom preduzeću u inozemstvu za potrebe njegovog poslovanja,

5) ulaganje u preduzeće na osnovu ugovora o ulaganju.

Vlada može u slučaju platnobilansnih poremećaja, izuzetno propisati bliže uvjete, način i rok u kome je osnivač dužan da određeni procent dobiti ostvaren u preduzeću u inozemstvu unese u Federaciju.

Dobit koja se po propisima strane zemlje ne može transferirati, odnosno koja se ostvaruje u netransferabilnoj valuti, može se unijeti u Federaciju u robi, u skladu sa propisima kojima se uređuju uvoz te robe ili koristiti kao osnivački ulog, odnosno kao kredit preduzeću u inozemstvu.

Osnivač je dužan da o korišćenju dobiti iz st. 1. i 3. ovog člana obavijesti federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom i kantonalni organ uprave nadležan za poslove finansija u roku od 60 dana od dana dostavljanja godišnjeg obračuna radi upisa nastale promjene u registar.

Dokaz o unošenju u Federaciju dobiti iz st. 2. i 3. ovog člana osnivač je dužan da dostavi federalnom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom i kantonalnom organu uprave nadležnom za poslove finansija u roku od 15 dana od dana unošenja te dobiti u Federaciju.

3. Prestanak i prodaja preduzeća u inozemstvu

Član 69.

Preduzeće u inozemstvu može prestatiti sa radom po odluci osnivača, po odredbama ovog zakona i po propisima zemlje u kojoj je osnovano.

U slučajevima iz stava 1. ovog člana osnivač je dužan da pokrene postupak za likvidaciju preduzeća i da o tome obavijesti federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Po okončanju postupka za likvidaciju preduzeća u inozemstvu, osnivač je dužan da sačini likvidacioni bilans i u roku od 60 dana od dana sastavljanja istih dostavi i Zavodu za računovodstvo i reviziju, i o tome obavijesti federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, koji će donijeti rješenje o brisanju preduzeća iz registra i kantonalni organ uprave nadležan za poslove privrede.

Član 70.

Osnivač može donijeti odluku o povlačenju sredstava iz zajedničkog preduzeća i o prodaji preduzeća u inozemstvu o čemu je dužan, u roku od 60 dana od dana donošenja odluke, obavijestiti federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, koji će donijeti rješenje o brisanju preduzeća iz registra i kantonalni organ uprave nadležan za poslove privrede.

Član 71.

Po okončanju postupka likvidacije preduzeća u inozemstvu, a najkasnije u roku od 90 dana od dana prihvatanja likvidacionog bilansa, osnivač je dužan da unese, odnosno uveze u Federaciju preostala sredstva i prava likvidiranog preduzeća.

Sredstva iz stava 1. ovog člana u naturalnom obliku mogu se uvoziti po obliku uvoza slobodno, ako su kupljena u inozemstvu i ako su bila u upotrebi u preduzeću koje je likvidirano.

Sredstva stranog porijekla u naturalnom obliku mogu se uvoziti u Federaciju i u slučaju smanjenog obima poslovanja preduzeća u inozemstvu na osnovu odobrenja federalnog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Član 72.

Federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom donijet će rješenje o brisanju preduzeća u inozemstvu iz registra, ako:

1) osnivač odluči da ukine preduzeće;

2) se propisima strane zemlje trajno ukine mogućnost za transfer dobiti,

3) preduzeće mora prestatiti sa radom po propisima zemlje u kojoj je osnovano.

Osnivač preduzeća u inozemstvu, diplomatsko-konzulama predstavništva, predstavništva Privredne komore i organi inspekcije i kontrole, u okviru svoje nadležnosti, dužni su da federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom obavještavaju o činjenicama iz stava 1. ovog člana. Ova obavještenja se dostavljaju i kantonalnom organu uprave nadležnom za poslove privrede.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, osnivač je dužan da pokrene postupak likvidacije preduzeća u inozemstvu u roku od 30 dana od dana dobijanja rješenja i da o tome podnese dokaz federalnom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, kao i kantonalnom organu uprave nadležnom za poslove privrede u narednom roku od 30 dana.

Član 73.

Ako više osnivača donese odluku o spajanju, pripajanju ili razdvajanju preduzeća u inozemstvu, dužni su da o tome u roku od 30 dana od dana registracije spajanja, pripajanja ili razdvajanja preduzeća u inozemstvu obavijeste federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom radi upisa u registar preduzeća u inozemstvu i kantonalni organ uprave nadležan za poslove privrede.

Član 74.

Osnivač može odlučiti da poslovanje preduzeća u inozemstvu miruje, ako preduzeće privremeno ne može da obavlja svoju djelatnost, o čemu je dužan da u roku od 30 dana od dana početka mirovanja poslovanja preduzeća obavijesti federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom radi evidentiranja i kantonalni organ uprave nadležan za poslove privrede.

4. Predstavništva, poslovne jedinice i poslovnice u inozemstvu

Član 75.

Preduzeće i drugo pravno lice, koje je registrirano za obavljanje vanjskotrgovinskog prometa, može otvarati predstavništva i osnivati poslovnu jedinicu (prodavnicu, servis, konsignaciju, gradilište i sl.), kao i drugi oblik obavljanja privrednih djelatnosti u inozemstvu.

Predstavništvo, poslovna jedinica i drugi oblik obavljanja privrednih djelatnosti u inozemstvu sastavni su dio preduzeća koje ih je osnovalo, nemaju status pravnog lica, obavljaju poslove po nalogu osnivača i podnose osnivaču izvještaj o radu.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, osnivač je dužan dostaviti federalnom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom i kantonalnom organu uprave nadležnom za poslove privrede obavještenje koje sadrži: naziv osnivača, firmu, sjedište i predmet djelatnosti predstavništva, odnosno poslovne jedinice, podatke o licu koje će obavljati poslove i zadatke u predstavništvu, kao i podatke o licu odgovornom za rad poslovne jedinice i njegova ovlaštenja. Federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom vodi evidenciju oblika obavljanja privrednih djelatnosti u inozemstvu bez statusa pravnog lica.

Član 76.

Predstavništvo, odnosno poslovna jedinica iz člana 75. ovog zakona može otvoriti poslovnice u istoj zemlji, o čemu je osnivač dužan u roku od 30 dana od dana otvaranja poslovnice obavijestiti federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom radi evidentiranja i kantonalni organ uprave nadležan za poslove privrede.

Član 77.

Federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom donijet će rješenje o brisanju predstavništva, odnosno poslovne jedinice iz evidencije, ako:

1) predstavništvo, odnosno poslovna jedinica mora prestati sa radom po propisima zemlje u kojoj je otvoreno, odnosno osnovano i

2) po odluci osnivača.

O ovom rješenju obavještava se kantonalni organ uprave nadležan za poslove privrede.

5. Povjeravanje obavljanja privrednih djelatnosti stranim licima

Član 78.

Preduzeće i drugo pravno lice može stranom licu povjeriti poslove zastupanja, prodaje robe sa konsignacionog skladišta i vršenje servisne službe samo na osnovu ugovora zaključenog u pismenom obliku.

XII - OBAVLJANJE BANKARSKIH I FINANSIJSKIH POSLOVA I POSLOVA OSIGURANJA I REOSIGURANJA U INOZEMSTVU

Član 79.

Odredbе čl. 63. do 78. ovog zakona koje se odnose na obavljanje privrednih djelatnosti u inozemstvu osnivanjem preduzeća, predstavništva i poslovnih jedinica u inozemstvu, shodno se primjenjuju i na obavljanje bankarskih i finansijskih poslova u inozemstvu od strane banaka ovlašćenih za vršenje platnog prometa i kreditnih poslova sa inozemstvom, kao i na obavljanje poslova osiguranja i reosiguranja u inozemstvu.

XIII - ČUVANJE UGLEDA U VANJSKOTRGOVINSKOM POSLOVANJU

Član 80.

Preduzeće i drugo pravno lice i njihovi radnici dužni su da u vanjskotrgovinskom poslovanju čuvaju svoj ugled, ugled drugih preduzeća i ugled Federacije u inozemstvu.

Kao povreda ugleda smatra se postupanje protivno dobrim poslovnim običajima, posebnim uzansama i poslovnom moralu.

XIV - MJERE PRIVREMENE ZABRANE VANJSKOTRGOVINSKOG POSLOVANJA

Član 81.

Federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može preduzeću ili drugom pravnom licu izreći mjeru zabrane vanjskotrgovinskog poslovanja:

1) ako je presudom nadležnog suda ka njeno za privredni prijestup iz člana 95. ovog zakona, ili za privredni prestop utvrđen drugim propisom kojim se uređuje poslovanje preduzeća sa inozemstvom;

2) ako su mu više od dva puta u posljednje dvije godine izrečene mjere od strane Suda časti pri Privrednoj komori.

Mjera zabrane vanjskotrgovinskog poslovanja iz stava 1. ovog člana ne može se izreći poslije isteka roka od šest mjeseci od dana prijema pravosnažne presude nadležnog suda, odnosno odluke Suda časti pri Privrednoj komori.

O izrečenoj mjeri obavještava se kantonalni organ uprave nadležan za poslove privrede.

Član 82.

Federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može u slučajevima iz člana 81. ovog zakona izreći preduzeću, ili drugom pravnom licu jednu ili više slijedećih mjera, i to:

1) pismenu opomenu, uz upozorenje da će mu u ponovljenom slučaju biti izrečena neka od mjera zabrane iz ovog člana;

2) zabranu vršenja pojedinih oblika vanjskotrgovinskog prometa, odnosno obavljanja svih ili pojedinih oblika obavljanja privrednih djelatnosti u inozemstvu, odnosno u pojedinim zemljama;

3) zabranu vršenja izvoza na pojedina tržišta i uvoza sa pojedinih tržišta;

4) zabranu vršenja izvoza i uvoza određene robe;

5) zabranu izvršenja konkretnog posla vanjskotrgovinskog prometa,

6) zabranu pojedinim licima da vrše vanjskotrgovinski promet i obavljaju poslove u svim ili pojedinim oblicima privrednih djelatnosti u inozemstvu, odnosno u pojedinim zemljama.

Federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može preduzeću ili drugom pravnom licu izreći neku od mjera iz stava 1. ovog člana i ako je svojim poslovanjem u inozemstvu nanijelo štetu Federaciji ili ako je zbog nesavjesnog poslovanja u inozemstvu ka njeno od nadležnog suda.

Federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom ne može izreći mjeru iz stava 1. tačka 2. do 5. ovog člana, ako je preduzeću vršenje odnosno oblika vanjskotrgovinskog prometa jedini predmet poslovanja.

Zabrane iz stava 1. ovog člana mogu trajati od jedne do tri godine. Rok trajanja zabrane teče od dana dostavljanja rješenja kojim je izrečena mjera zabrane.

Federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom dostavlja rješenje o izricanju mjera zabrane kantonalnom organu uprave nadležnom za poslove privrede i nadležnom sudu, koji izrečenu mjeru upisuje u sudski registar i donosi rješenje o zabrani preduzeću ili drugom pravnom licu da vrši određene vrste poslova vanjskotrgovinskog prometa, odnosno obavljanje privrednih djelatnosti u inozemstvu za vrijeme dok zabrana traje. To rješenje objavljuje se u "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" o trošku preduzeća kome je izrečena mjera.

Prije izricanja mjere iz stava 1. ovog člana, federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom dužan je da saslušava predstavnika preduzeća, odnosno drugog pravnog lica ili da na drugi način omogućujući preduzeću ili drugom pravnom licu da se izjasni o činjenicama i okolnostima koje mogu biti od uticaja na izricanje mjere.

Protiv rješenja kojim je izrečena mjera iz stava 1. ovog člana ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Član 83.

Nadležni sud dužan je da federalnom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom dostavi pravosnažnu presudu kojom je preduzeću ili drugom pravnom licu izrečena kazna za privredni prijestup zbog povrede odredaba ovog zakona ili drugih propisa kojima se uređuje poslovanje preduzeća sa inozemstvom, a Sud časti pri Privrednoj komori - odluku kojom je izrekao mjeru iz svoje nadležnosti.

O ovim odlukama federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom dužan je bez odlaganja obavijestiti kantonalni organ uprave nadležan za poslove privrede.

Član 84.

Ako postoji opasnost da izvršenjem određenog vanjskotrgovinskog posla može nastati znatna šteta po ekonomske interese, sigurnost, zdravlje ljudi ili prirodnu sredinu, federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može izreći preduzeću ili drugom pravnom licu mjeru privremene zabrane izvršenja tog posla.

O privremenoj mjeri se bez odlaganja obavještava kantonalni organ uprave nadležan za poslove privrede.

Protiv mjere iz stava 1. ovog člana ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Postupak po tužbi u pravnom sporu je hitan.

Preduzeće ili drugo pravno lice koje smatra da mu je mjerom iz stava 1. ovog člana nanijeta materijalna šteta može u postupku pred redovnim sudom tražiti naknadu stvarne štete.

Federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom dužan je da, u roku od 15 dana od dana izricanja mjere iz stava 1. ovog člana, podnese prijavu nadležnom organu radi pokretanja postupka kod nadležnog suda, odnosno tužbu Sudu časti pri Privrednoj komori.

Ako federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom ne podnese prijavu iz stava 4. ovog člana ili ako organ nadležan za pokretanje postupka kod nadležnog suda, odnosno Suda časti pri Privrednoj komori odbaci prijavu federalnog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, privremena zabrana prestaje da važi. Ako federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom u roku iz stava 4. ovog člana ne podnese prijavu iz tog stava ili ako nadležni sud, odnosno Sud časti pri Privrednoj komori, utvrdi da preduzeće i drugo pravno lice nije odgovorno, preduzeće i drugo pravno lice prema kome je izrečena mjera privremene zabrane vršenja pojedinog posla može od tog federalnog organa uprave zahtijevati da mu nadoknadi pretrpljenu štetu uslijed izrečene mjere privremene zabrane.

Član 85.

Ako preduzeće, banka i organizacija za osiguranje budu ka njeni za privredni prijestup, ili im Sud časti pri Privrednoj komori izrekne određenu mjeru u vezi sa poslovanjem njenog preduzeća, banke, odnosno poslovne jedinice ili predstavništva u inozemstvu, federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom izriče odgovarajuće mjere predviđene ovim zakonom, koje su dužni da primjene i na svoje preduzeće, banku, poslovnu jedinicu, odnosno predstavništvo u inozemstvu, ako je rješenjem o izricanju mjera to predviđeno, odnosno donosi rješenje o brisanju preduzeća, banke, poslovne jedinice, odnosno predstavništva iz odgovarajućeg registra.

XV - ODOBRENJE MONOPOLISTIČKOG DJELOVANJA

Član 86.

Federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može izuzetno odobriti monopolistički sporazum koji zaključuje izvoznici pri izvozu, ako takav sporazum:

- 1) služi i unapređenju izvoza;
- 2) ne znači isključenje ili ograničenje konkurencije na domaćem tržištu;
- 3) ne predstavlja povredu pravila konkurencije u zemlji ili grupaciji u koje se izvozi.

Zahtjev za odobrenjem sporazuma iz stava 1. ovog člana može podnijeti svaki učesnik u sporazumu.

Uz zahtjev se prilaže:

- 1) tekst monopolističkog sporazuma;
- 2) analiza efekata sporazuma na domaćem tržištu;
- 3) pravila konkurencije zemlje ili grupacije u koju se izvozi

i 4) analiza efekata sporazuma na tržištu zemlje ili grupacije u koju se izvozi

Federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može povodom zahtjeva zatražiti od domaćih kupaca ili od Privredne komore izjašnjenje o podnesenom prijedlogu.

Ukoliko prihvati zahtjev za odobrenje sporazuma iz stava 1. ovog člana, federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može postaviti uvjete i okvire u kojima ono važi.

Odluka o zahtjevu mora se donijeti u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva.

U federalnom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom vodi se službena evidencija odobrenih sporazuma iz stava 1. ovog člana.

Ovlašćuje se funkcioner koji rukovodi federalnim organom uprave nadležnim za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom da donese Uputstvo o načinu podnošenja zahtjeva, o rješavanju zahtjeva i vođenju evidencije zahtjeva koji su odobreni.

Član 87.

Federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može izuzetno odobriti monopolistički sporazum koji zaključuje uvoznici pri uvozu, ako takav sporazum:

- 1) ima za predmet uvoz isključivo u Federaciju;
- 2) ne znači isključivanje ili ograničavanje konkurencije na domaćem tržištu;
- 3) nastaje u situaciji u kojoj na strani izvoznika konkurencija uopšte ne postoji ili je neznatna.

Zahtjev za odobrenjem sporazuma iz stava 1. ovog člana može podnijeti svaki učesnik u sporazumu.

Uz zahtjev se prilaže:

- 1) tekst monopolističkog sporazuma;
- 2) analiza efekata sporazuma na domaćem tržištu;
- 3) analiza stanja na strani ponude.

Federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može povodom zahtjeva tražiti od domaćih kupaca ili Privredne komore izjašnjenje o podnesenom prijedlogu.

Ukoliko prihvati zahtjev za odobrenje sporazuma iz stava 1. ovog člana, federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može postaviti uvjete i okvire u kojima ono važi.

Odluka o zahtjevu mora se donijeti u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva.

U federalnom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom vodi se službena evidencija odobrenih sporazuma iz stava 1. ovog člana.

Ovlašćuje se funkcioner koji rukovodi federalnim organom uprave nadležnim za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom da donese Uputstvo o načinu podnošenja zahtjeva, o rješavanju zahtjeva i vođenju evidencije zahtjeva koji su odobreni.

XVI - KONTROLA I PRAĆENJE VANJSKOTRGOVINSKOG POSLOVANJA

Član 88.

Kontrolu vanjskotrgovinskog poslovanja vrše federalni organi uprave nadležni za inspeksijske poslove, Zavod za računovodstvo i reviziju, Centralna banka Federacije i carinski organi u okviru ovlaštenja utvrđenih posebnim zakonom, o čemu dostavljaju izvještaj federalnom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Član 89.

Carinski organi, prilikom carinjenja robe, vrše kontrolu da li stvarno stanje robe koja se izvozi ili uvozi odgovara propisanom obliku izvoza i uvoza i da li postoji atest za robu koja podliježe obaveznom atestiranju. U vršenju te kontrole primjenjuju se odredbe posebnih propisa kojima se uređuje vršenje kontrole pri carinjenju robe.

Funkcioner koji rukovodi federalnim organom uprave nadležnim za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, u saradnji sa upravom carina i Privrednom komorom određuje robu koja podliježe obaveznom atestiranju.

Član 90.

Radi praćenja obavljanja privrednih djelatnosti u inozemstvu, domaći privredni subjekti koji obavljaju te djelatnosti, dužni su da federalnom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, na njegov zahtjev, blagovremeno dostavljaju dokumentaciju i podatke o poslovanju subjekata preko kojih obavljaju privredne djelatnosti u inozemstvu.

XVII - PRAVA FIZIČKIH LICA

Član 91.

Domaća i strana fizička lica mogu slobodno unositi i primati iz inozemstva, odnosno iznositi i slati u inozemstvo predmete ličnog prtljaga, predmete za lične potrebe i potrebe članova obitelji (liječnici i medicinska pomagala, predmeti za potrebe obrazovanja i razonodu), predmete za potrebe njihovog domaćinstva, uključujući i putničke automobile kao iivotinje, u količinama koje nisu namjenjene preprodaji. Predmeti naslijedjeni u inozemstvu mogu se slobodno unositi, a iznositi pod uvjetima reciprociteta. Predmeti predviđeni međudržavnim ugovorima mogu se slobodno unositi i iznositi u skladu sa tim ugovorima.

Domaća i strana fizička lica iznošenje i slanje robe, odnosno predmeta koji imaju historijsku, umjetničku ili kulturnu vrijednost vrše na osnovu dozvole federalnog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, koji tu dozvolu izdaje po pribavljenom mišljenju nadležnog organa, odnosno organizacije.

Preduzetnici mogu da, u okviru zakonom dozvoljene djelatnosti, obavljaju vanjskotrgovinsko poslovanje za svoje potrebe (izvoz vlastitih proizvoda i usluga, uvoz za sopstvenu proizvodnju i usluge, kooperacija, investicioni radovi i dr.).

Lica koja su na privremenom radu u inozemstvu provela najmanje dvije godine neprekidno, odnosno boravila najmanje četiri godine po bilo kom osnovu, kao i strana fizička lica koja su dobila domaćinstvo i strani državljanin koji su dobili azil, odnosno odobrenje za stalno nastanjenje u Federaciju mogu jednom u roku od godinu dana od dana povratka iz inozemstva, dana dobijanja državljanstva, odnosno azila ili odobrenja za stalno nastanjenje u Federaciju, slobodno uvesti robu iz ovog člana, uključujući i putničke automobile koji služe i korisnicima uvoza, odnosno za obavljanje njihove djelatnosti.

Invalidna lica kod kojih je nastupilo tjelesno oštećenje mogu uvoziti putničke automobile, bez obzira da li mogu sama ili ne, upravljati tim vozilom. Ova motorna vozila ne mogu se otuđiti prije isteka roka od tri godine od dana uvoza.

Bliži uputstva o tome ko se smatra invalidnim licem donijet će funkcioner koji rukovodi federalnim organom uprave nadležnim za pitanja boraca i ratnih vojnih invalida, odnosno federalni organ uprave nadležan za poslove zdravstva i socijalne zaštite.

Član 92.

Pod vanjskotrgovinskim prometom, u smislu ovog zakona, ne smatra se pružanje usluga domaćih fizičkih lica stranim licima u Federaciji koja te usluge pružaju u granicama zakonom dozvoljene djelatnosti ličnim radom, odnosno ličnim radom i sredstvima u svojini građana.

Član 93.

Domaća i strana fizička lica koja dolaze na privremeni boravak u Federaciju, odnosno odlaze na privremeni boravak u inozemstvo, mogu privremeno unijeti ili primiti iz inozemstva, odnosno privremeno iznijeti ili poslati u inozemstvo predmete koji su im potrebni za vrijeme privremenog boravka u Federaciji, odnosno u inozemstvu.

Privremeno uneseni, odnosno izneseni predmeti iz stava 1. ovog člana mogu se upotrijebiti samo za namjene zbog kojih su privremeno uneseni, odnosno izneseni.

Domaća i strana fizička lica dužna su da, po isteku određenog roka, privremeno unesene, odnosno iznesene predmete vrate u Federaciju, odnosno u inozemstvo.

Pod uvjetima propisanim posebnim zakonom i propisima donesenim na osnovu tog zakona, carinarnica odobrava privremeno unošenje, odnosno iznošenje predmeta iz st. 1. do 3. ovog člana.

Član 94.

Strana fizička lica sa privremenim boravkom u Federaciji dužna im od dvije godine, koja su privremeno uvezla putničko motorno vozilo po odredbama člana 91. ovog zakona mogu, prije povratka u inozemstvo, uvesti to vozilo uz plaćanje carine i drugih uvoznih dašina i prodati ga u Federaciji.

XVIII - KAZNENE ODREDBE

Član 95.

Novčanom kaznom od 1000 DEM do 5000 DEM, kaznit će se za privredni prijestup preduzeće ili drugo pravno lice:

1) ako bez upisa u registar vrši vanjskotrgovinsko poslovanje, osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano (član 2);

2) ako zaključuje ugovore ili obavlja druge poslove prometa robe i usluga izvan okvira djelatnosti za koju je upisano u sudski registar (član 5);

3) ako zaključuje ugovor o uvozu ili privremenom uvozu robe koja ne ispunjava uvjete za stavljanje u promet, odnosno za upotrebu te robe na domaćem tržištu ili robe čiji je plasman zabranjen u zemlji porijekla, odnosno ako uvoz vrši protivno propisu Vlade donesenog na osnovu ovlaštenja iz ovog člana (član 11);

4) ako se prilikom izvoza i uvoza robe ne pridržava propisa Vlade kojim je roba razvrstana na pojedine oblike izvoza i uvoza robe (član 12);

5) ako ne izveze robu na osnovu preuzete obaveze izvoza u roku predviđenom odobrenjem federalnog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom (član 16. stav 1);

6) ako bez odobrenja federalnog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom vrši kompenzacione poslove (član 24), ili kupljenu i uvezenu ili privremeno uvezenu robu ponovo izveze (član 25);

7) ako izvođenje investicionih radova, odnosno izvođenje pojedinih radova na investicionom objektu u Federaciji ustupi stranom izvođaču bez prethodnog odobrenja javnog nadmetanja, odnosno prikupljanja ponuda određenog najmanjeg broja ponuđača, ili ako te radove ustupi bez prethodno utvrđenih uvjeta propisanih ovim zakonom (čl. 32. i 33.);

8) ako koristi usluge stranog lica čije je korišćenje ograničeno propisom Vlade iz člana 38. ovog zakona;

9) ako kod razmatranja ponuda za uvoz robe, pri jednakim uslovima ne uvažava prednost domaćeg ponuđača, odnosno ako pri povoljnijim ponudama stranih ponuđača ne uvažava prednost onog stranog ponuđača koji u većoj mjeri angažira domaće proizvođače za proizvodnju robe koja se isporučuje (čl. 48)

10) ako se prilikom izvoza i uvoza robe i usluga ne pridržava privremenih mjera donijetih radi otklanjanja nastalih poremećaja i šteta na domaćem tržištu (čl. 58. i 59);

11) ako u propisanom roku, po prihvatanju godišnjeg obračuna preduzeća u inozemstvu ne unese dobit u Federaciju (član 68. stav 5);

12) ako prilikom prestanka oblika preko koga obavlja privrednu djelatnost u inozemstvu, ili pri povlačenju sredstava iz zajedničkog preduzeća ili mješovite banke u inozemstvu, ili prodaje preduzeća u inozemstvu drugom licu ili prilikom prestanka ugovora o ulaganju ili povlačenju sredstava po tom osnovu ne provede postupak ili ne preduzme druge mjere propisane ovim zakonom ili ako ti oblici nastave da rade i poslije brisanja iz registra (čl. 69, 70, 72, 78 i 80);

13) ako u roku od 90 dana od dana prihvatanja likvidacionog bilansa preostala sredstva i prava likvidiranog preduzeća ne unese, odnosno ne uveze u Federaciju ili sredstva preduzeća u inozemstvu u naturalnom obliku koja su kupljena u inozemstvu ne uveze u Federaciju, ili ako ih uveze bez odobrenja federalnog organa uprave nadleane za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom (član 71);

Za radnju iz stava 1. ovog člana kaznit će se za privredni prijestup i odgovorno lice u preduzeću, odnosno drugom pravnom licu, novčanom kaznom od 80 DEM do 400 DEM.

Član 96.

Novčanom kaznom od 1000 DEM do 5000 DEM, kaznit će se za privredni prijestup strano lice ako vrši usluge u Federaciju protivno uvjetima propisanim ovim zakonom ili propisima donesenim na osnovu njega ili otvori u Federaciji predstavništvo protivno uvjetima propisanim ovim zakonom ili propisima donesenim na osnovu njega ili strani izlagač ako predmete svoje domaće radinosti, zanatstva i eksponate prodaje za valutu Federacije preko vrijednosti koja je potrebna za plaćanje troškova izlaganja na sajmu, carina i drugih uvoznih da bina (čl. 38, 39. i 40).

Za radnju iz stava 1. ovog člana kaznit će se za privredni prestup novčanom kaznom od 80 DEM do 400 DEM i odgovorno lice subjekata iz stava 1. ovog člana.

Član 97.

Novčanom kaznom od 80 DEM do 400 DEM, kaznit će se za privredni prestup odgovorno lice u organu Federacije, kantona, općine ili drugom pravnom organu za uvoz robe i usluga ako izvrši uvoz robe protivno propisanim oblicima uvoza robe, odnosno izvrši uvoz usluga protivno propisanim uslovima za uvoz usluga (član 17. stav 1).

Član 98.

Novčanom kaznom od 100 DEM do 500 DEM, kaznit će se za prekršaj preduzeće, odnosno drugo pravno lice:

1) ako ugovor o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji (član 23. stav 1. i 2.) ili ugovor o izvođenju investicionih radova u inozemstvu, odnosno u Federaciji (član 34. stav 1.) ili ugovor o zastupanju stranih lica (član 35. stav 2.) ili ugovor o pribavljanju i ustupanju prava industrijske svojine i znanja i iskustva (know-how) (član 54. st. 1. i 2.) ne sačini u pismenom obliku ili ga ne prijavi federalnom organu uprave nadleane za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom;

2) ako prekorači propisani rok za vraćanje privremeno izvezena, odnosno uvezena robe (član 41. stav 3.) ili ako privremeno uveze robu u zakup bez odobrenja privremenog uvoza od strane carinskih organa (član 41. stav 2. i član 42. stav 4.), ili ako privremeno izvezenu ili uvezenu robu upotrebi za druge namjene a ne za namjene zbog kojih je privremeno izvezena, odnosno uvezena (član 43. stav 2.);

3) ako protivno ovom zakonu i propisu donesenom na osnovu njega izvozi ili uvozi robu bez pribavljenog određenog uvjerenja, odnosno određene ovjerene isprave ako je to utvrđeno posebnim propisom (član 49);

4) ako u roku od 30 dana ne obavijesti federalni organ uprave nadleane za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom o tome da je njegovo preduzeće u inozemstvu osnovalo poslovnu jedinicu ili otvorilo predstavništvo u istoj ili drugoj zemlji (član 64. stav 2.) ili da je predstavništvo ili poslovna jedinica u inozemstvu otvorila poslovnicu u istoj zemlji (član 76.);

5) ako nadleane Zavodu za računovodstvo i reviziju ne dostavi godišnji obračun preduzeća u inozemstvu u roku od 30 dana od dana prihvatanja tog obračuna po propisima zemlje u kojoj je preduzeće osnovano (član 67.);

6) ako u roku od 30 dana ne obavijesti federalni organ uprave nadleane za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, o spajanju, pripajanju ili razdvajanju preduzeća u inozemstvu (član 73) ili o mirovanju poslovanja preduzeća u inozemstvu (član 74);

7) ako federalnom organu uprave nadleane za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom ne dostavi, na njegov zahtjev, blagovremeno, dokumentaciju i podatke o poslovanju subjekata preko kojih obavljaju privredne djelatnosti u inozemstvu (član 90);

8) ako na poslove i zadatke za koje su potrebna posebna ovlašćenja ili odgovornosti u vanjskotrgovinskom poslovanju primi lice osuđeno za privredni prestup propisan ovim zakonom ili posebnim propisom kojim se uređuje devizno poslovanje (član 101).

Za radnju iz stava 1. ovog člana kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 20 DEM do 100 DEM i odgovorno lice u preduzeću, odnosno drugom pravnom licu.

Član 99.

Novčanom kaznom od 20 DEM do 100 DEM, kaznit će se za prekršaj domaće fizičko lice ili strano fizičko lice:

1) ako predmete iz inozemstva unese protivno odredbama ovog zakona (član 91);

2) ako privremeno izvezenu robu otuđi, odnosno privremeno uvezenu robu da drugome na upotrebu ili je upotrebi u druge svrhe a ne u svrhe zbog kojih je privremeno izvezena, odnosno uvezena, ili ako privremeno uvezenu ili unijetu robu u Federaciju, ne vrati u inozemstvo (član 93).

Član 100.

Za prekršaje iz ovog zakona, pored novčane kazne mo e se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja.

Ako se roba koja je predmet prekršaja iz člana 99. ovog zakona ne pronadje, od učinioa prekršaja naplatit će se njena vrijednost koja prema carinskim propisima predstavlja carinsku osnovicu.

Smatra se da roba nije pronadjena ako se iz bilo kojih razloga ne mo e oduzeti od njenog dr aoca.

Za vrijednost nepronadjene robe učinioi prekršaja odgovaraju solidarno.

Roba koja je predmet prekršaja iz ovog zakona za koju je propisano zaštitna mjera oduzimanja robe, mo e se staviti pod carinski nadzor do okončanja prekršajnog postupka

Član 101.

U preduzeću ili drugom pravnom licu koje obavlja vanjskotrgovinsko poslovanje to poslovanje ne mo e obavljati lice koje je izvršilo krivično djelo protiv sigurnosti Federacije, protiv oru anih snaga Federacije, protiv čovječnosti i međunarodne organizacije ili protiv jedinstva domaćeg tržišta za koje je pravosna no osuđeno na kaznu zatvora od najmanje jednu godinu. Za lice koje se sumišljajem učinilo krivično djelo protiv privrede, protiv drugih društvenih vrijednosti ili protiv slubene dunosti, zabrana iz stava 1. ovog člana nastupa ako je za takvo krivično djelo pravosna no osuđeno na kaznu zatvora najmanje dvije godine.

Za lice koje je učinilo drugo krivično djelo, osim krivičnih djela navedenih u st. 1. i 2. ovog člana, zabrana iz stava 1. ovog člana nastupa ako je pravosna no osuđeno za to djelo na kaznu zatvora od najmanje tri godine.

Zabrana za lice iz st. 1. i 2. ovog člana traje pet godina, a za lice iz stava 3. ovog člana - tri godine od dana izdr ane, oprostene ili zastarjele kazne.

Član 102.

Preduzeće ili drugo pravno lice ne mo e na poslove i zadatke za koje su potrebna posebna ovlašćenja ili odgovornosti u vanjskotrgovinskom poslovanju primiti niti zadržati lice koje je

osudjeno za privredni prijestup na osnovu ovog zakona ili posebnog propisa kojim se uređuje devizno poslovanje i za koji mu je izrečena novčana kazna za privredne prestepe iz čl. 95, 96. stav 2. i 97. u maksimalnom iznosu.

Zabrana iz stava 1. ovog člana traje godinu dana i teče od dana pravosnažnosti presude.

Član 103.

Novčana kazna, imovinska korist, kao i roba i predmeti koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje privrednog prijestupa ili prekršaja ili koji su nastali izvršenjem privrednog prijestupa ili prekršaja uplaćuju se u budžet Federacije.

Član 104.

Novčane kazne za učinjeni privredni prijestup i prekršaj prema odredbama čl. 95, 96, 97, 98 i 99. ovog zakona, utvrđene u DEM, naplaćuju se u valuti Federacije po srednjem tečaju koji utvrđuje Centralna banka Federacije na dan plaćanja.

XIX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 105.

Humanitarne organizacije mogu u periodu od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona obavljati usluge u vezi sa međunarodnim transportom ako ispunjavaju uvjete koji su predviđeni zakonom.

Humanitarna organizacija iz stava 1. ovog člana nije obavezna ispunjavati uvjete za obavljanje vanjskotrgovinskog prometa predviđene u čl. 4. do 8. ovog zakona.

Član 106.

Humanitarna organizacija može obavljati usluge u vezi sa međunarodnim transportom ako:

1) sklopi ugovor o poslovno tehničkoj saradnji sa preduzećem koje je registrirano za obavljanje usluga u vezi sa međunarodnim transportom za period važenja ovog zakona, i

2) se upiše u posebnu evidenciju humanitarnih organizacija koje obavljaju usluge u vezi sa međunarodnim transportom, koji vodi federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Ovlašćuje se funkcioner koji rukovodi federalnim organom uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom da u roku od 30 dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" ovog zakona, donese Uputstvo o vođenju posebne evidencije humanitarnih organizacija koje su ovlašćene za obavljanje poslova u vezi sa međunarodnim transportom.

Član 107.

Radi osiguranja snabdijevanja tržišta i omogućavanja nesmetanog odvijanja ekonomskih odnosa sa inozemstvom za vrijeme ratnog stanja, federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može vanjskotrgovinskim preduzećima od značaja davati naloge.

Nadzor nad izvršenjem ovih naloga treba da provodi organ iz stava 1. ovog člana.

Član 108.

Za vrijeme trajanja ratnog stanja, federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, u saradnji sa nadležnim ministarstvima, određuje robu koja se može izvoziti i uvoziti na osnovu dozvole (D).

Za vrijeme trajanja ratnog stanja, Vlada, na prijedlog federalnog organa uprave nadležanog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, utvrđuje obim i raspoređuje kontingente za izvoz i uvoz robe, regionalnu strukturu uvoza i dinamiku izvoza i uvoza za narednu godinu.

Za vrijeme trajanja ratnog stanja, organ iz stava 1. ovog člana donosi rješenje o pravu na korišćenje oblika uvoza ili izvoza (K) i (D).

Prethodna uvozna dozvola (Prior Import Licence) ne može se izdati dok uvoznik ne dobije rješenje o pravu na korišćenje oblika uvoza (K) i (D).

Za vrijeme trajanja ratnog stanja, izvoz i uvoz robe ne mogu se izvršiti bez isprave o porijeklu robe.

Uvjerenja, dozvole i isprave iz člana 49. ovog zakona, za vrijeme ratnog stanja izdaje, odnosno ovjerava federalni, odnosno republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Član 109.

Preduzeća i druga pravna lica dužna su da svoju registraciju za obavljanje vanjskotrgovinskog poslovanja usklade sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 110.

Ugovori o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji, poslovno-tehničkoj saradnji i pribavljanju i ustupanju materijalnog prava na tehnologiju, o izvođenju investicionih radova u inozemstvu i o ustupanju izvođenja investicionih radova stranom izvođaču u Federaciji, koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona podneseni federalnom organu uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom na odobrenje, odnosno registraciju, odobravaju se, odnosno registriraju se po propisima koji su važeći ili u momentu njihovog zaključenja, odnosno po ovom zakonu na zahtjev preduzeća.

Uvoz i izvoz na osnovu ugovora o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji koji su zaključeni i odobreni do dana stupanja na snagu ovog zakona vrše se slobodno.

Član 111.

Preduzeća i druga pravna lica dužna su, da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, podnesu federalnom organu uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom zahtjev za upis u registar, do tada osnovanih preduzeća u inozemstvu, kao i obavještenja o otvorenim predstavništvima i osnovanim poslovnim jedinicama radi evidentiranja.

Član 112.

Domaći privredni subjekti kojima je do dana stupanja na snagu ovog zakona izdato odobrenje za obavljanje određenog oblika privrednih djelatnosti u inozemstvu, mogu nastaviti obavljanje tih djelatnosti u skladu sa izdatim odobrenjem, s tim što su dužni o svim statusnim promjenama u organiziranju obavijestiti federalni organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Član 113.

Do osnivanja Centralne banke Federacije, kod utvrđivanja kazni u protivvrijednosti valute Federacije primjenjivat će se tečaj dinara koji utvrđuje i objavljuje Narodna banka Bosne i Hercegovine.

Član 114.

Odredbe člana 59. stav 3. ovog zakona ne moraju se primjenjivati dok Republika Bosna i Hercegovina ne postane članica GATT-a.

Član 115.

Podzakonski akti potrebni za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do isteka roka iz stava 1. ovog člana važeće podzakonski akti koji su preuzeti Zakonom o preuzimanju i primjenjivanju saveznih zakona koji se u BiH primjenjuju kao republički zakoni ("Službeni list RBiH" br. 2/92 i 13/94).

Član 116.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Ustavotvornom skupštinom
Federacije BiH,
Mariofil Ljubić, s. r.